

KRITERIJAI, KURIUOS ATITINKANTYS MEDŽIAI IR KRŪMAI PRISKIRIAMSI SAUGOTINIEMS ŽELDINIAMS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“.

1. Saugotiniems želdiniams priskiriami medžiai ir krūmai, augantys šių kriterijų priede nurodytose augimo vietose ir atitinkantys priede nurodytas rūšis ir matmenis (išskyrus šių kriterijų 2 punkte nustatytas išimtis, susijusias su būkle, rūšimis ar augimo vieta).

2. Medžiai ir krūmai nepriskiriami saugotiniems želdiniams, jeigu jie yra:

2.1. nudžiūvę, stichinių nelaimių, ekstremalių įvykių, gaisrų ar avarijų metu išversti, nulaužti, apdege, sužaloti (išskyrus sužalotus dėl neteisėtos fizinių ar juridinių asmenų veikos);

2.2. invazinių rūšių medžiai ir krūmai;

2.3. medžiai ir krūmai, augantys:

2.3.1. ant pastatų stogų, pamatų ar kitų jų dalių, inžinerinių statinių (išskyrus medžius, esančius kelio juostoje);

2.3.2. geležinkelio želdinių apsaugos zonoje aukštesni už nuotolį nuo medžio ar krūmo iki artimiausio geležinkelio kelio bėgio, yra pasvirę didesniu kaip 45o kampu į geležinkelio kelių ir (ar) jų įrenginių pusę, blogina matomumą pervažose, perėjose, geležinkelio keliuose, apsunkina eismo signalų, signalinių ženklų matomumą;

2.3.3. energetikos objektų apsaugos zonose;

2.3.4. ant melioracijos statinių, įtrauktų į melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitą (išskyrus sureguliuotas upių vagas), ir jų apsaugos zonoje;

2.3.5. pasienio juostoje, valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonose, kai želdiniai trukdo pasienio juostą, valstybės sienos ženklus, valstybės sienos apsaugos zonos draudžiamuosius ženklus, vaizdo, ryšių ir (ar) signalizacijos sistemas (kompleksus), stebėjimo bokštus ir stiebus eksploatuoti pagal jų paskirtį;

2.4. medžiai ir krūmai, kuriuos numatyta iškirsti pagal parengtus saugomų teritorijų gamtotvarkos planus, kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentus ar kompleksinių kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo vietovių tvarkymo planus, saugomų rūšių apsaugos planus.

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai,
augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje,
priskiriami saugotiniems
priedas

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KRITERIJAI

Augimo vieta	Medžių gentys ir (ar) rūšys, krūmai; kamieno skersmens (1,3 m aukštyje) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės paprastieji kadagai – didesni kaip 3 m
1.2. privačioje žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos – 12 cm ir didesnio skersmens pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – 20 cm ir didesnio skersmens beržai, gluosniai – 30 cm ir didesnio skersmens paprastieji kadagai – didesni kaip 3 m
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
3.2. ne mieste	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 20 cm ir didesnio skersmens
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, bukai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 30 cm ir didesnio skersmens

5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės paprastieji kadagai – didesni kaip 3 m
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
7. Žemės ūkio paskirties žemėje kituose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, buakai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 30 cm ir didesnio skersmens
8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
10. Kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių vertingą savybę pripažintų želdynų ir želdinių teritorijose	bet kokių matmenų visų rūšių medžiai ir krūmai
11. Miestų, miestelių gatvėse	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
12. Kaimų gatvėse	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
13. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
14. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
14.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	30 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, buakai, pušys, eglės, maumedžiai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai
14.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
15. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai,

	pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
16. Gamybinių objektų sanitarinėje apsaugos zonoje ir komunalinių objektų sanitarinėje apsaugos zonoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, bukai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
17. Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąraše nurodytose vietose	Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąraše nurodytos rūšys – bet kokio skersmens medžiai
18. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąraše nurodytų medžių ir krūmų rūšių augimo vietose	Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąraše nurodytų medžių ir krūmų rūšys – bet kokio skersmens medžiai ar bet kokio aukščio krūmai

Saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus išduotą leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius, išduotą pagal nustatytos formos prašymą

Nustatytos formos prašymas

Prie nustatytos formos prašymo, pateikiami šie dokumentai:

- žemės sklypo plano kopija;
- Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo apie nuosavybės teisę įregistruotą žemės sklypą kopija;
- įgaliojimo kopija, jei prašymą ir dokumentus pasirašo ir teikia įgaliotas asmuo;
- numatomų kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti medžių schema (schema gali būti parengta žemėlapiu pagrindu arba nubraižyta laisva forma, pažymint želdinių augimo vietą, rūšis, skaičių, skersmenį);
- bendrijos ar gyventojų susirinkimo protokolo, patvirtinančio, kad šiam prašymui pritarta paprasta balsų dauguma (50 proc. plius 1 balsas), kopija arba išrašas (jei taikoma);
- želdinių būklės ekspertizės išvada (jeigu atliekama).

Leidimas saugotinus medžius ir krūmus kirsti, persodinti, kitaip pašalinti **galioja neterminuotai**.

Prašymas nenagrinėjamas ir Leidimas neišduodamas kai:

1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo netinkamai užpildo prašymo formą (Želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių 2 priedas), nepateikia prašymo formoje prašomos informacijos arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotino želdinio būklę;

2. vadovaujantis Želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 12 punktu, visuomenė nebuvo supažindinta su želdynų ir želdinių būklę keičiančiais projektais.

Saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti **be leidimo ar sprendimo galima**, kai:

1. jie auga elektros tinklų, šilumos perdavimo tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose ir šiuos darbus atlieka prieš darbų pradžią apie juos raštu informavę žemės, kurioje auga saugotini želdiniai, savininką ar valdytoją, elektros tinklus, šilumos tinklus, magistralinius dujotiekus ir naftotiekus (produktotiekių) eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys;

2. šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtinio, eismo ar kito įvykio pakitus želdinių būklei, kai dėl to jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui. Šiuo atveju darbus atlikę asmenys per 3 darbo dienas privalo raštu informuoti Savivaldybės administraciją, nurodydami saugotino želdinio vietą (adresą ar koordinates) ir pateikdami 3 nuotraukas, kuriose būtų užfiksuotas vaizdas prieš atliekant darbus ir iš skirtingų pusių užfiksuotas nukirstas, kitaip pašalintas iš augimo vietos ar intensyviai nugenėtas saugotinas želdinys.